

Henkilöstöä vuokraavat yritykset hyvinvointialueiden ja muiden sote-alan toimijoiden tukena työvoimahaasteissa

Jotta lakisääteiset sote-palvelut saadaan turvattua ja ihmiset saavat tarvitsemansa hoidon, on hyvä, että hyvinvointialueilla ja muilla sote-alan toimijoilla on käytössään useita erilaisia keinoja, joilla työvoimahaasteita voidaan ratkaista.

Lisäresursseja voidaan hankkia esimerkiksi vuokraamalla työvoimaa henkilöstövuokrauspalveluja tarjoavalta yritykseltä. Palveluja voidaan hankkia myös esimerkiksi ulkoistamalla tietty palvelukokonaisuus. Palveluja tilatessa on tärkeää määritellä, minkälaisesta palveluhankinnasta on kyse, sillä osapuolten vastuut ja velvoitteet ovat erilaiset vuokrauksessa ja ulkoistuksessa.

Sote-alan ammattilaisia vuokraavat yritykset haluavat olla hyvinvointialueiden ja muiden sote-alan toimijoiden tukena työvoimahaasteissa. Yritykset ovat rekrytoinnin ammattilaisia ja työvoimahaasteiden ratkaiseminen on niiden ydinliiketoimintaa.

Jotta avoimet sote-alan työpaikat saadaan täytettyä ja kumppanuudesta saadaan kaikki hyöty irti, sopimuskumppaneiden on tehtävä laaja-alaista ja tiivistä yhteistyötä. Hankintoja on kehitettävä yhdessä hyödyntämällä tarjouskilpailuissa markkinavuoropuhelua ja kehittämällä sopimuksen aikaista yhteistyötä.

Hyvinvointialueiden olisi hyvä tiedottaa tulevista hankinnoista hyvissä ajoin ja varata riittävästi aikaa kilpailutusten toteuttamiselle. Ennakoitavuus, suunnitelmallisuus ja tarkoituksenmukaiset ja kaikkien osapuolten kannalta kohtuulliset sopimusehdot takaavat laadukkaat ja kustannustehokkaat palvelut ja auttavat pitämään hankinnan kustannukset maltillisella tasolla.

Hyvinvointiala HALI ry ja Henkilöstöala HELA ry ovat laatineet sote-alan henkilöstövuokraukseen vastuullisuussuositukset, joihin niiden jäsenyritykset ovat sitoutuneet. Suositusten tarkoituksena on parantaa henkilöstövuokrauksen laatua ja vastuullisuutta. Ne muodostavat pohjan henkilöstövuokrauspalveluja tarjoavien (tarjoaja) sekä hyvinvointialueiden ja muiden sote-alan toimijoiden (tilaaja) rakentavalle kumppanuudelle ja eettisesti kestäväälle toiminnalle.

Sote-alan henkilöstövuokrauksen vastuullisuussuositukset

Sote-alan vuokrahenkilöstöä tarjoavan vastuullisen yrityksen on:

1. Toimittava hyvässä yhteistyössä työn tilaajan kanssa, ja osoitettava organisaatiostaan yhteyshenkilönä toimiva sote-alan ammattilainen tai muu asiantuntija, jolla on hyvä osaaminen sote-alan henkilöstövuokrauksesta.
2. Vältettävä suorarekrytointia ja työntekijöiden houkuttelua suoraan tilaajan henkilöstöstä kyseisen hyvinvointialueen tilauksiin.
3. Pidättäytyttävä rekrytointiin tähtäävästä suoramarkkinoinnista tilaajan henkilöstölle ilman vastaanottajan suostumusta.
4. Pidättäytyttävä harhaanjohtavasta tai palkkoihin keskittyvästä somemarkkinoinnista.
5. Vältettävä markkinoimasta sellaisia työpaikkoja tai -tehtäviä, joista ei ole tilausta.
6. Noudatettava tietosuojalainsäädäntöä käsitellessään asiakkaiden, henkilöstön ja yhteistyökumppaneiden tietoja.
7. Omattava kattavat ja voimassa olevat potilas- ja vastuuvakuutukset.
8. Toimittava ensisijaisesti itse työnantajana vuokraamilleen sote-alan ammattilaisille ja vältettävä pelkkänä välitysorganisaationa toimimista.
9. Solmittava kirjalliset alihankintasopimukset, varmistettava alihankijoidensa laatu ja noudatettava tilaajavastuulakia, jos alihankintaa hyödynnetään. Tällöin kyse ei kuitenkaan ole henkilöstövuokrauksesta ja tämä ero on huomioitava myös tilaajan kanssa tehtävässä sopimuksessa.
10. Keskusteltava tilaajan kanssa siitä, että vuokrattavat sote-alan ammattilaiset saavat laadukkaan perehdytyksen. Perehdytyksestä varsinaiseen työhön vastaa lähtökohtaisesti työn tilaaja.
11. Solmittava kirjallinen työsopimus jokaisen työntekijän kanssa.
12. Järjestettävä uusille työntekijöilleen laadukas perehdytys henkilöstövuokrausyrityksen käytänteisiin.
13. Tarjottava sote-alan ammattilaisilleen säännöllisesti koulutusta, johon varattavasta ajasta sovitaan tilaajan kanssa.
14. Tarjottava sote-alan ammattilaisilleen työterveyshuolto.
15. Maksettava vähintään työehtosopimuksen mukaiset palkat, vuorolisät, sairausajan palkat, lomakorvaukset ja lomarahat sekä vanhempainvapaan korvaukset.
16. Tarjottava mahdollisuuksien mukaan tukea ammattilaisten työhön. Tuki voi olla esimerkiksi neuvontaa vuokratyösuhteeseen liittyvissä kysymyksissä tai työn tekemisessä. Vastuu työn johtamisesta ja valvonnasta on kuitenkin tilaajalla.
17. Huolehdittava työnantajan vastuulla olevien verojen ja muiden työnantajamaksujen suorittamisesta, myös matkakorvausten ja majoitusten mahdollisista ennakonpidätyksistä, työntekijöiden vakuutuksista sekä ulkomaalaisten työntekijöiden luvista ja todistuksista (A1).
18. Toteutettava mahdollinen kansainvälinen rekrytointi eettisesti ja huolehdittava siitä, ettei työntekijöiltä peritä lainvastaisia työnvälitysmaksuja.
19. Vältettävä ulkomaisten opiskelijoiden epäeettistä sitouttamista esimerkiksi maksamalla lukukausimaksuja. Opiskelijoilta ei tule periä koulutusmaksuja.
20. Laadittava vastuullisuusraportti, mikäli sovellettava sääntely sitä edellyttää.